

VILNIAUS UNIVERSITETAS
GYVYBĖS MOKSLŲ CENTRAS

**GENETIKOS STUDIJŲ KRYPTIES PROGRAMŲ
BAIGIAMOJO DARBO RENGIMO, GYNIMO IR KAUPIMO TVARKOS APRAŠAS**

Patvirtinta Genetikos studijų programų komiteto posėdyje 2022 m. gegužės 3 d.

Vilnius 2022

BENDROSIOS NUOSTATOS

Vilniaus universiteto Gyvybės mokslų centro (toliau – GMC) Genetikos studijų krypties programų baigiamojo darbo rengimo, gynimo ir kaupimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato GMC pirmosios ir antrosios pakopų Genetikos studijų krypties programų baigiamųjų darbų rengimo, gynimo ir kaupimo bendruosius principus. Baigiamojo darbo tvarka ir metodiniai nurodymai yra paruošti vadovaujantis Vilniaus universiteto studijuojančiųjų rašto darbų rengimo, gynimo ir kaupimo nuostatais, patvirtintais Vilniaus universiteto senato nutarimu Nr. S-2017-12-11¹, ir Rašto darbų administravimo Vilniaus universiteto studijų informacinėje sistemoje tvarkos aprašu, patvirtintu Vilniaus universiteto studijų prorektorius įsakymu Nr. R-512².

GMC visų studijų kryptių programų studentai studijas baigia tada, kai parengia ir apgina baigiamąjį darbą.

Apraše vartojamos sąvokos:

Baigiamasis darbas – tai studento savarankiškai atliktas mokslinis rašto darbas, atitinkantis analitinio pobūdžio universitetinėms studijoms keliamus reikalavimus, rodantis studento gebėjimą taikyti per studijas įgytas žinias, pasirinkti reikiamą mokslinę literatūrą ir ja naudotis, taikyti tyrimo metodus, savarankiškai spręsti išsikeltas užduotis, pateikti savo išvadas (privaloma) ir rekomendacijas (pageidaujama), taip pat gebėjimą tiksliai ir aiškiai, taisyklinga kalba aprašyti tyrimą.

Baigiamojo darbo metodiniai nurodymai (toliau – Metodiniai nurodymai) – GMC Genetikos studijų krypties programų komitete patvirtinti baigiamojo darbo rengimo nurodymai.

Embargo laikotarpis – laikino draudimo laikotarpis mėnesiais nuo baigiamojo darbo apgynimo, kai ribojama vieša prieiga prie elektroninio baigiamojo darbo dokumento.

EPAS (kitaip ESAS – Elektroninio sutapimų atpažinimo sistema) – elektroninė plagijavimo atpažinimo sistema, kurioje atliekama kompiuterinė patikra siekiant nustatyti, ar darbuose nėra plagiatų fakto.

Garantija – studento parašu patvirtintas dokumentas, kuriuo garantuojama, kad baigiamasis darbas parengtas sąžiningai ir savarankiškai.

---

¹ *Vilniaus universiteto studijuojančiųjų rašto darbų rengimo, gynimo ir kaupimo nuostatai*. Patvirtinta Vilniaus universiteto senato 2017 m. gruodžio 19 d. nutarimu Nr. S-2017-12-11; suvestinė redakcija nuo 2020-11-18 (Vilniaus universiteto senato 2020 m. lapkričio 18 d. nutarimas Nr. SPN-75). Prieiga per internetą: <https://www.vu.lt/studijos/studentams/studijas-reglamentuojantys-dokumentai>

² *Rašto darbų administravimo vilniaus universiteto studijų informacinėje sistemoje tvarkos aprašas*. Patvirtinta Vilniaus universiteto studijų prorektorius 2017 m. lapkričio 22 d. įsakymu Nr. R-512; suvestinė redakcija nuo 2020-11-18 (Vilniaus universiteto studijų prorektorius 2020 m. lapkričio 18 d. įsakymas Nr. R-457). Prieiga per internetą: <https://www.vu.lt/studijos/studentams/studijas-reglamentuojantys-dokumentai#vilniaus-universiteto-teises-aktai>

Baigiamųjų darbų gynimo komisija (toliau – Komisija) – studijų programą vykdančio padalinio vadovo teikimu ir universiteto rektoriaus arba jo įgalioto prorektorius įsakymu patvirtinta baigiamųjų darbų gynimo komisija, sudaryta iš kompetentingų atitinkamos studijų srities specialistų: mokslinių darbuotojų ir dėstytojų, praktikų, profesionalų, socialinių partnerių atstovų, kurių išsilavinimas arba atstovaujamos organizacijos veikla susijusi su studijų kryptimi. Komisijai vadovauja komisijos pirmininkas, kurio pagrindinė darbovietė yra kitoje mokslo ir studijų institucijoje.

Plagiato faktas – svetimos autorystės pasisavinimas, t. y. autorių teisių saugomo objekto teksto ar jo dalies pateikimas (panaudojimas) nenurodžius tikrojo to teksto autoriaus ir šaltinio arba nurodžius jį netinkamai (nesilaikant citavimo reikalavimų) pateikus klaidinančią nuorodą.

BAIGIAMOJO DARBO RENGIMAS

Baigiamasis darbas priskiriamas analitinio pobūdžio mokslo darbams. Analitiniu mokslo darbu laikomas darbas, kuriame naudojant mokslinį metodą atskleistas nagrinėjamos temos ištirtumo laipsnis, įvardytas tyrimo objektas, suformuluotas darbo tikslas, uždaviniai, metodai, pateikti pagrįsti tyrimų rezultatai, suformuluotos išvados, nurodyta naudota literatūra ir šaltiniai. Tyrimų rezultatai gali būti gaunami atliekant eksperimentus su ląstelėmis ar eksperimentiniais organizmais, tiriant žmogaus ar kitų organizmų mėginius, surinktus klinikinių arba lauko tyrimo metu, atliekant kitų tyrėjų gautų rezultatų bioinformatinę analizę arba metaanalizę. Baigiamąjį darbą privalu rengti laikantis Vilniaus universiteto akademinės etikos kodekso principų, taikomų visiems akademinės universiteto bendruomenės nariams. Baigiamasis darbas turi būti parengtas taisyklinga kalba, lietuvių arba anglų (kai studento arba jo baigiamojo darbo vadovo ar konsultanto pagrindinė kalba yra ne lietuvių kalba).

Už darbo turinį ir kokybę yra atsakingas tik darbo autorius. Neleidžiama ginti baigiamojo darbo, kuris neatitinka studijų krypties Metodinių nurodymų, atliktas nesavarankiškai ar nesąžiningai.

Studentas ir darbo vadovas turi užtikrinti, kad: 1) eksperimentiniai darbai su gyvūnais tenkintų eksperimentų su gyvūnais teisinį reglamentavimą; 2) eksperimentiniai darbai su žmonėmis tenkintų eksperimentų su žmonėmis teisinį reglamentavimą; 3) organizmų rūšių tyrimai turėtų reikiamus Aplinkos apsaugos agentūros leidimus; 4) lauko tyrimai saugomose teritorijose būtų suderinti su tų teritorijų administracija ar atsakingais darbuotojais. Tyrimo metu su savimi studentas privalo turėti visus reikiamus leidimus (jų kopijas) ir asmens dokumentą.

Genetikos studijų programos studentas, rengdamas baigiamąjį darbą, turi įgyti ir gynimo metu pademonstruoti šiuos gebėjimus:

- analizuoti ir spręsti genetines problemas, kelti mokslines hipotezes ir pasiūlyti pagrįstus jų patikrinimo būdus;

- kritiškai analizuoti mokslinę literatūrą, remtis esamomis mokslo žiniomis ir siūlyti naujas tyrimų kryptis;
- keistis mokslinėmis idėjomis su kolegomis, gebėti dirbti savarankiškai ir mokslininkų grupėje;
- išmokti genetinių tyrimų metodus, suprasti jų taikymo galimybes ir apribojimus;
- savarankiškai vykdyti mokslinius eksperimentus, kritiškai analizuoti ir vertinti gautus duomenis, atlikti jų statistinę analizę;
- glaustai, taisyklinga kalba aprašyti tyrimą ir pateikti argumentuotas išvadas;
- glaustai, aiškiai ir argumentuotai pristatyti savo tyrimų rezultatus, neviršijant nustatyto laiko limitu;
- dalyvauti mokslinėje diskusijoje, gebėti moksliniais argumentais pagrįsti savo nuomonę.

Siūlomos baigiamųjų darbų temos ir jų vadovai skelbiami viešai. Studentas turi teisę siūlyti savo studijų programos kryptį atitinkančią temą, kuri turi būti suderinta su darbo vadovu. Darbo vadovu gali būti Vilniaus universiteto ir kitų mokslo institucijų dėstytojai, mokslo darbuotojai ir doktorantai. Vadovas yra vienas. Taip pat gali būti paskirtas darbo konsultantas. Darbo temą studentas turi pasirinkti ir užregistruoti Studijų programos komiteto nustatyta tvarka ir terminais.

Darbo vadovas konsultuoja darbą rengiantį studentą įvairiais, su darbu susijusiais metodiniais ir dalykiniais klausimais. Bendravimo su vadovu periodiškumą ir bendravimo būdus tarpusavio sutarimu pasirenka studentas kartu su savo darbo vadovu. Ketindamas atlikti kiekvieną esminį pasirinkimą darbe, studentas turi sulaukti darbo vadovo pritarimo.

Baigiamųjų darbų temas (nurodant darbą rašantį studentą ir baigiamojo darbo vadovą) tvirtina GMC vadovas ar jo pavaduotojas.

DARBŲ PATEIKIMAS VERTINIMUI IR GYNIMUI

Darbų įkėlimas į VUSIS sistemą

Tinkamai parengtus baigiamuosius darbus ir jų metaduomenis kartu su užpildyta Garantija studijuojantys (naudodamasis jam suteikta prieiga) privalo įkelti į VUSIS sistemą saugoti ne vėliau kaip likus 7 (septynioms) darbo dienoms iki studijų programos baigiamųjų darbų gynimo pradžios. Neįkelto į VUSIS darbo ginti ar vertinti neleidžiama.

Studentui įkėlus elektroninį dokumentą į VUSIS, studijų programos administratorė per nustatytą terminą, bet ne vėliau kaip likus 5 (penkioms) darbo dienoms iki studijų programos baigiamųjų darbų gynimo pradžios sistemoje patvirtina, kad įkeltas ir aprašytas darbas atitinka keliamus reikalavimus (tinkamas darbo formatas, santrauka ir kt. metaduomenys užpildyti teisingai).

Į VUSIS sistemą įkelto elektroninio dokumento PDF formatu turinys gali būti keičiamas tik darbo vadovo sutikimu. Norint atlikti keitimą, studentas ne mažiau kaip prieš 5 darbo dienas iki gynimų dienos turi parašyti prašymą studijų programos komiteto pirmininko vardu, nurodyti motyvus, tą prašymą turi pasirašyti darbo vadovas (jei sutinka su numatomu keitimu). Sprendimą dėl dokumento turinio pakeitimo priima studijų programos komiteto pirmininkas.

Leidimas ginti darbą

Baigiamuosius darbus gali ginti tik studentai, įvykdę visą studijų programą. Darbas gali būti ginamas tik darbo vadovui nusprendus, kad jis parengtas tinkamai, parašytas taisyklinga kalba, atitinka Metodinius nurodymus ir yra gintinas. Tyrimo metu surinkti ir sutvarkyti augalų, grybų ir gyvūnų pavyzdžiai turi būti perduoti saugojimui VU Zoologijos muziejui arba Herbariumui, išimtiniais atvejais – kitoms mokslo institucijoms, gavus atitinkamo akademinio padalinio vadovo leidimą. Visa tyrimo medžiaga (preparatai, protokolai, matavimų duomenys, laboratoriniai dienoraščiai ir pan.) privalo būti perduoti laboratorijai, kurioje buvo vykdomas baigiamojo darbo tyrimas.

Darbo vadovas, prieš priimdamas sprendimą leisti ginti darbą ar ne, privalo susipažinti su kompiuterinės darbo patikros ataskaita EPAS ir visa kompiuterinės patikros dėl savarankiškumo rašant darbą informacija. Sprendimą dėl darbo savarankiškumo priima darbo vadovas, susipažinęs su patikros dėl savarankiškumo rašant darbą informacija.

Nustačius plagiovimo faktą, darbas negali būti ginamas, vertinamas ir skelbiamas viešai. Tokiu atveju studentui taikoma nuobauda studijų nuostatuose nustatyta tvarka.

Apie sprendimą leisti ginti darbą ar ne studentas informuojamas ne vėliau kaip likus 7 (septynioms) darbo dienoms iki numatytos atitinkamos studijų programos darbų gynimo pradžios. Sprendimas įrašomas į nustatytos formos vadovo atsiliepimą (Priedas Nr. 1). Baigiamojo darbo vadovo sprendimas leisti ginti darbą yra patvirtinamas VUSIS.

Jei darbo vadovas nusprendžia, kad darbas parengtas netinkamai ir negali būti ginamas, arba jeigu jis atsisako priimti darbą dėl to, kad jis buvo parengtas darbo vadovui nedalyvaujant, studentas turi teisę kreiptis į Komisiją su prašymu leisti ginti darbą. Prašymą ir darbą studentas Komisijai turi įteikti ne vėliau kaip per 1 (vieną) dieną po to, kai jam buvo pranešta apie darbo vadovo sprendimą neleisti ginti darbo, arba kai darbo vadovas atsisakė jį priimti. Apsvarsčiusi studento motyvus, Komisija nusprendžia, ar leisti studentui ginti darbą. Komisijos sprendimas turi būti priimtas likus ne mažiau, kaip 5 (penkioms) darbo dienoms iki baigiamojo darbo gynimo.

GMC direktorius arba jo įgaliotas pavaduotojas savo įsakymu leidžia ginti baigiamuosius darbus, kurie atitinka šias sąlygas:

1. Studijuojantysis įvykdė visą studijų programą;

2. Darbas įkeltas į VUSIS sistemą;
3. Darbo vadovas arba Komisija leido ginti baigiamąjį darbą.

Darbo recenzavimas

Recenzuoti baigiamuosius darbus gali GMC skirtingų institutų, kitų VU padalinių, institucijų darbuotojai, socialinių partnerių atstovai.

Studijų programos komiteto pirmininkas, remdamasis studijų programos komiteto numatyta tvarka, ne vėliau kaip likus 5 (penkioms) darbo dienoms iki baigiamojo darbo gynimo skiria recenzentą. Recenzentu negali būti baigiamųjų darbų gynimo komisijos narys.

Informaciją apie paskirtą recenzentą studijų programos administratorius įrašo į sistemą ne vėliau kaip likus 24 valandoms iki baigiamojo darbo gynimo.

Atsiliepimą (recenziją) apie baigiamąjį darbą pagal Priede Nr. 2 pateikiamą recenzijos formą recenzentas elektroniniu paštu įteikia ne vėliau kaip likus 24 valandoms iki darbo gynimo pradžios studentui (į jam Universteto suteiktą elektroninio pašto dėžutę) ir studijų programos administratoriui, kuris užtikrina recenzijos pateikimą gynimo komisijai.

DARBŲ GYNIMAS IR VERTINIMAS

Baigiamojo darbo gynimo tvarka

Baigiamojo darbo gynimas yra viešas (išskyrus uždarų baigiamųjų darbų gynimų atvejus) renginys, vykstantis pavasario semestro pabaigoje per galutinių studijų pasiekimų vertinimo laikotarpį (birželio mėn. pradžioje). Tikslī darbų pristatymo ir gynimo data skelbiama GMC tinklalapio puslapyje, skiltyje „Studijos“.

Baigiamojo darbo vadovo, studijų programos pirmininko, socialinio atstovo, kurio įmonėje buvo parengtas darbas, prašymu baigiamasis darbas, kurio rezultatai neviešintini ir neskelbtini, gali būti ginamas uždarame gynimo komisijos posėdyje. Leidimas rengti uždarą gynimą, suderinus su GMC vadovu ar jo įgaliotu pavaduotoju ir Komisijos pirmininku, įforminamas GMC vadovo ar jo įgalioto pavaduotojo įsakymu. Gynimo posėdyje, be Komisijos narių ir studento, gali dalyvauti baigiamojo darbo vadovas ir recenzentas. Uždaro gynimo dalyviai turi pasirašyti konfidencialumo įsipareigojimą.

Studijų programos administratorius likus dienai iki gynimo pateikia Komisijai susipažinti baigiamuosius darbus kartu su recenzentų atsiliepimais ir kompiuterinės darbo patikros ataskaitomis (pastarosios reikalingos, jei tik to reikalauja Komisija).

Komisijos nariai prieš gynimo posėdį aptaria baigiamųjų darbų vertinimo tvarką, baigiamųjų darbų gynimo eiliškumą, gynimo dienotvarkę. Komisijos pirmininkui pasiūlius yra paskiriamas Komisijos narys, kuris galėtų pavaduoti pirmininką, jam negalint atlikti savo pareigų. Komisijos

pirmininkas posėdžio pradžioje pristato susirinkusiems Komisijos narius, Komisijos darbo reglamentą, gynimų eiliškumą ir tvarką.

Baigiamojo darbo gynimo eiliškumas

1. Komisijos pirmininkas supažindina Komisijos narius ir susirinkusiuosius su darbą ginančiojo studento darbo tema, vadovu ir recenzentu bei suteikia studentui žodį.

2. Studentas pristato savo darbą. Bakalauro darbui pristatyti rekomenduojama iki 10 minučių, magistro – iki 12 minučių. Pristatymo metu studentas formuluoja darbo tikslą, nurodo metodikos ypatumus ir pagrindžia gautus rezultatus. Darbo pristatymo forma turi atitikti mokslinių konferencijų ar seminarų metu pateikiamiems pranešimams keliamus reikalavimus.

3. Visi dalyvaujantieji gynime gali pateikti klausimus studentui jo ginamo darbo tema. Studentas atsako į klausimus. Klausimams ir atsakymams vidutiniškai rekomenduojama skirti iki 3 minučių bakalaurantams ir iki 5 minučių magistrantams.

4. Atsakius į klausimus, žodis suteikiamas recenzentui, kuris (jam nedalyvaujant gynime – Komisijos pirmininkas ar jo paskirtas asmuo) pristato pagrindines recenzijos išvadas.

5. Studentas atsako į recenzento pastabas.

Baigiamojo darbo pristatymas

Gynimo metu baigiamojo darbo autorius trumpai pristato savo darbą: įvardija tyrimo problemą, darbo tikslą, uždavinius, glaustai apibūdina objektą, atskleidžia rezultatus, aptaria taikytų metodų patikimumą, supažindina su išvadomis, pateikia rekomendacijų, atsako į komisijos narių ir kitų gynime dalyvaujančių asmenų klausimus. Darbo gynimui studentas turi parengti pristatymą (pageidautina *MS PowerPoint* programa). Pristatymai į kompiuterį sukeliama iki gynimo posėdžio pradžios (rekomenduojama pasitikrinti, ar pavyks atidaryti pristatymą ir ar skaidrių dizainas leis gerai matyti tekstą, paveikslus ir lenteles). Viršijus baigiamojo darbo pristatymui skirtą laiką, komisijos pirmininkas, prieš tai pateikęs išpėjimą pastabą, turi teisę nutraukti darbo pristatymą.

Baigiamojo darbo gynimo metu negali būti kvestionuojama jau patvirtinta baigiamojo darbo tema.

Baigiamojo darbo vertinimas

Komisijos nariai, vertindami baigiamąjį darbą, turi vadovautis kriterijais, nurodytais Priede Nr. 3, taip pat rekomenduojama atsižvelgti į recenzento ir darbo vadovo nuomones.

Baigiamąjį darbą vertina kiekvienas komisijos narys, pateikdamas savo vertinimą bendram Komisijos sprendimui. Galutiniam baigiamojo darbo vertinimui išvedamas visų Komisijos narių siūlomų įvertinimų vidurkis (suapvalintas iki sveikojo skaičiaus), kuriam turi pritarti didžioji dauguma Komisijos narių. Jeigu baigiamojo darbo vadovas kartu yra Komisijos narys, jis sprendimo

priėmime dėl jo vadovauto darbo įvertinimo nedalyvauja. Komisijos narių nuomonei dėl baigiamojo darbo galutinio įvertinimo pasiskirsčius po lygiai, galutinį sprendimą lemia Komisijos pirmininko balsas. Tais atvejais, kai Komisijos pirmininkas negali balsuoti, nes yra vertinamas jo vadovaujamo studento darbas, ir Komisijos narių nuomonės dėl baigiamojo darbo vertinimo pasiskirsto po lygiai, vertinimą lemia Komisijos narių balsavimu išrinkto Komisijos pirmininko pavaduotojo siūlomas įvertinimas.

Komisijos sprendimas dėl baigiamojo darbo įvertinimo yra galutinis ir apeliacine tvarka neskundžiamas. Dėl procedūrinių baigiamojo darbo gynimo pažeidimų, kurie galėjo turėti įtaką jo įvertinimui, studentas ne vėliau kaip kitą darbo dieną po gynimo turi teisę kreiptis į GMC ginčų nagrinėjimo komisiją ir pateikti apeliaciją GMC ginčų nagrinėjimo komisijos nuostatuose nustatyta tvarka. Apeliacijoje turi būti įvardytas konkretus baigiamojo darbo gynimo procedūros pažeidimas ir nurodytos aplinkybės, patvirtinančios pažeidimo faktą.

Sėkmingai apgynus baigiamąjį darbą, užpildomas žiniaraštis, kuriame nurodomas baigiamojo darbo įvertinimas, jo saugojimo eLABa sistemoje prieigos statusas ir taikomas embargo laikotarpis (jei nustatomas). Žiniaraštį į sistemą įveda studijų programos administratorius. Žiniaraštį pasirašo visi Komisijos nariai. Žiniaraščio pagrindu VUSIS parengiamas baigiamojo darbo gynimo protokolas, kuriame studijuojančiajam suteikiamas bakalauro (ar) magistro kvalifikacinis laipsnis.

Studentas, kuris numatytu laiku negynė arba neapgynė baigiamojo darbo, šalinamas iš universiteto dėl nepažangumo. Antrą kartą ginti baigiamąjį darbą leidžiama tik studentui atnaujinus studijas (kitais studijų metais). Jei baigiamasis darbas neapginamas antrą kartą, atnaujinus studijas turi būti rašomas naujas baigiamasis darbas.

DARBŲ KAUPIMAS

Po gynimo baigiamieji darbai, iš sistemos įkelti į eLABa, yra saugomi remiantis eLABa nuostatuose nustatyta tvarka ir terminais.

Baigiamojo darbo saugojimo eLABa prieigos statusą nustato Komisija, pagal darbo vadovo rekomendacijas. Visi apginti baigiamieji darbai sistemoje eLABa turi būti skelbiami viešai, išskyrus atvejus, kai baigiamojo darbo vadovas nusprendžia baigiamojo darbo šioje talpykloje neskelbti. Toks sprendimas gali būti priimtas, jei:

- Baigiamajame darbe naudojama konfidenciali informacija;
- Baigiamąjį darbą įkėlus ir (ar) viešai paskelbus būtų pažeistos autoriaus (-ių), eLABa sistemos tvarkytojo (-ų) ar kitų autorių teisių subjektų teisės;
- Baigiamąjį darbą įkėlus ir (ar) viešai paskelbus būtų pažeistos asmens duomenų subjektų teisės į privataus gyvenimo neliečiamumą.

Jeigu nėra priešasčių neskelbti baigiamojo darbo eLABa, ir jei studentas pageidauja, kad būtų nustatytas embargo laikotarpis, Komisija nusprendžia, ar embargo laikotarpis yra pagrįstas, ir nustato jo trukmę.

Į sistemą įkelto elektroninio dokumento turinys gali būti keičiamas išimties atvejais ir tik sutikus darbo vadovui, bet ne vėliau kaip iki darbo įvertinimo paskelbimo. Elektroniniai dokumentai per 14 (keturiolika) kalendorinių dienų nuo jų apgynimo dienos iš sistemos eksportuojami į eLABa sistemą, išskyrus atvejus, kai priimamas sprendimas baigiamojo darbo neskelbti (tokiais atvejais eLABa sistemoje skelbiami tik elektroninio dokumento metaduomenys).

Genetikos studijų baigiamojo darbo
VADOVO ATSLIEPIMAS

1. Studento vardas ir pavardė:

2. Baigiamojo darbo pavadinimas:

3. Studento gebėjimas savarankiškai spręsti iškeltas užduotis, taikyti įgytas žinias:

4. Studento gebėjimas savarankiškai pasirinkti mokslinę literatūrą ir ja naudotis:

5. Studento įgyti savarankiško darbo laboratorijoje įgūdžiai:

6. Ar visi studento suplanuoti tyrimai buvo įgyvendinti*:

* jei ne visi, nurodyti, dėl kokių priežasčių tai įvyko; taip pat nurodyti, jei studentui buvo leista pasinaudoti kitų asmenų eksperimentinių tyrimų duomenimis

7. Jei baigiamojo darbo pagrindu būtų skelbiama mokslinė publikacija, kur būtų paminėta studento pavardė (pažymėti)*:

Padėkose Tarp bendraautorių Pirmojoje autorių sąrašo vietoje

* atsižvelgiant į mokslinių tyrimų publikavimo etikos reikalavimus

https://publicationethics.org/files/COPE_DD_A4_Authorship_SEPT19_SCREEN_AW.pdf;

https://oir.nih.gov/sites/default/files/uploads/sourcebook/documents/ethical_conduct/guidelines-authorship_contributions.pdf

8. Jūsų (vadovo) darbo apimtis ir indėlis (pažymėti visus tinkamus baigiamojo darbo rengimo etapus, prie kurių prisidėjote; nepažymėtas langelis reiškia, kad šią dalį studentas atliko visiškai savarankiškai):

Tyrimo idėjos formulavimas ☐	Tyrimų planavimas ☐	Tyrimų vykdymas ☐
Rezultatų analizė ☐	Teksto mokslinis redagavimas ☐	Išvadų formulavimas ☐

9. Darbą leidžiama/neleidžiama ginti (nereikalingą išbraukti)

10. Siūlomas baigiamojo darbo įvertinimas:

Vadovo vardas ir pavardė

parašas

data

Genetikos studijų baigiamojo darbo
RECENZIJĄ

1. Studento vardas ir pavardė:
2. Baigiamojo darbo pavadinimas:
3. Baigiamojo darbo apiforminimo vertinimas:

Eil. Nr.	Baigiamojo darbo vertinimo klausimai	Atitikimas reikalavimams ¹
1	Ar yra visos būtinos baigiamojo darbo dalys?	
2	Ar kiekvienoje baigiamojo darbo dalyje pateikta būtent ta informacija, kuri privalo būti pateikta?	
3	Ar kiekviena baigiamojo darbo pastraipa skirta vienai minčiai ar jos išplėtojimui?	
4	Ar darbe neliko rašybos, skyrybos bei korektūros klaidų?	
5	Ar visi sakiniai yra paprasti ir aiškūs, nėra dviprasmybių?	
6	Ar darbe nenaudojami netikslūs apibūdinimai, pvz., „didelis skirtumas“, „padidėjo keletą kartų“ ir pan. (reikėtų taisyti į „skyrėsi dešimt kartų“, „padidėjo 4,25 karto“)?	
7	Ar lentelės ir paveikslai yra tinkamai parengti, jų pavadinimai ir legendos yra informatyvūs ir suprantami be pagrindinio teksto skaitymo?	
8	Ar kiekviena lentelė ir kiekvienas paveikslas yra paminėti baigiamojo darbo tekste?	
9	Ar lentelėse ir paveiksluose pateikiama medžiaga nesidubliuoja?	
10	Ar literatūros šaltiniai cituojami ir literatūros sąrašas sudarytas pagal reikalavimus (APA 7-o leidimo)?	

¹ *Jrašyti vertinimą: pilnai atitinka – 1 balas, dalinai atitinka – 0,9–0,1 balo, neatitinka – 0 balų*

4. Baigiamojo darbo turinio vertinimas:

Eil. Nr.	Baigiamojo darbo vertinimo klausimai	Atitikimas reikalavimams ¹
1	Ar darbo tikslas suformuluotas aiškiai, trumpai, pilnai ir teisingai?	
2	Ar literatūros apžvalga pakankamai išsami ir atitinka darbo temą?	
3	Ar metodų dalyje aprašyti visi tyrimo etapai?	
4	Ar rezultatai pateikti tokia tvarka, kuri padeda suprasti viso tyrimo logiką ir eigą?	
5	Ar tinkama duomenų analizė ir jų interpretacija?	
6	Ar tekstas atitinka rezultatus, pateiktus lentelėse ir grafikuose? Pateikti duomenys privalo patvirtinti tekste daromas išvadas.	
7	Ar visi duomenys, pateikti rezultatų skyriuje, yra aptarti diskusijoje?	
8	Ar aptarime nesikartoja informacija, pateikta rezultatų skyriuje?	
9	Ar aptarimo struktūra tokia, kad nuo jo būtų galima pagrįstai nueiti iki išvadų?	
10	Ar išvados apibendrina visą tyrimą ir remiasi gautais rezultatais, o ne išankstinėmis prielaidomis?	

¹ *Jrašyti vertinimą: pilnai atitinka – 1 balas, dalinai atitinka – 0,9–0,1 balo, neatitinka – 0 balų*

5. Komentarai², pastabos ir klausimai:

² *Pakomentuoti tas vietas, kurios dalinai atitinka reikalavimus arba jų neatitinka*

6. Siūlomas baigiamojo darbo įvertinimas³:

³ *Baigiamojo darbo apiforminimo įvertinimas turėtų sudaryti apie 30 proc., o turinio – apie 70 proc. galutinio įvertinimo.*

Recenzento vardas ir pavardė

parašas

data

Gynimo komisijos nariui rekomenduojami
Genetikos studijų baigiamojo darbo
vertinimo kriterijai

Vertinama dalis	Puikiai (10)	Labai gerai ir gerai (9, 8)	Patenkinamai (6,7)	Silpnai (5)
Darbo pristatymo turinys				
Įvadas ir tyrimo tikslų pristatymas	<ul style="list-style-type: none"> - Aiškiai suformuluota pagrindinė problema ir tikrinama hipotezė -Skaidrėje tekstas struktūruotas, atskiri sakiniai ar jų dalys paženklinėti -Pagrindiniams teiginiams pagrįsti naudojamos tinkamos iliustracijos 	<ul style="list-style-type: none"> - Aiškiai suformuluota pagrindinė problema ir tikrinama hipotezė - Skaidrėje tekstas struktūruotas, atskiri sakiniai ar jų dalys paženklinėti - Dauguma iliustracijų ar paveikslėlių yra informatyvūs, padeda suprasti tekstą 	<ul style="list-style-type: none"> - Pateikta akivaizdžiai per mažai arba akivaizdžiai per daug informacijos - Tekstas nestruktūruotas - Iliustracijos nenaudojamos arba naudojamos be reikalo (nesusijusios su tekstu) 	<ul style="list-style-type: none"> - Šios dalies arba pagrindinių jos elementų nėra - Pagrindinė problema ir hipotezė nepristatytos arba nesuprantamai suformuluotos - Perteklinis nesusijusių paveikslėlių naudojimas
Tyrimo metodų pristatymas	<ul style="list-style-type: none"> - Pateikiamas optimalus informacijos kiekis -Pagrindiniai eksperimentai yra paaiškinti -Skaidrėje tekstas struktūruotas, atskiri sakiniai ar jų dalys paženklinėti - Metodams paaiškinti naudojamos iliustracijos - Studentas pilnai supranta naudotus metodus 	<ul style="list-style-type: none"> - Pagrindiniai metodai yra paaiškinami, pageidautina, pateikiant principinę schemą ar kitą tinkamą iliustraciją - Skaidrėje tekstas struktūruotas, atskiri sakiniai ar jų dalys paženklinėti - Studentas supranta esminius naudotų metodų principus 	<ul style="list-style-type: none"> - Dalis pristatyta, tačiau pateikta per daug detalių - Per daug teksto skaidrėse - Nepanaudotos iliustracijos, kurios galėtų paaiškinti naudotus metodus (eksperimentų schemas ir pan.) - Studentas tik minimaliai supranta naudotus metodus 	<ul style="list-style-type: none"> - Metodai nepristatyti arba trūksta esminių dalių - Perteklinis tekstas - Per mažai paaiškinimų - Studentas nesupranta/negali tinkamai paaiškinti darbe naudotų metodų
Rezultatų pristatymas	<ul style="list-style-type: none"> - Rezultatai pristatyti nuosekliai ir logiškai - Pateikiamas optimalus informacijos kiekis (tekstas ir iliustracijos) - Visos iliustracijos yra su pavadinimais, turi paaiškinamuosius užrašus, nurodyti matavimo vienetai ir t.t. - Grafinė medžiaga lengvai suprantama ir interpretuojama, išlaikomas bendras visam pristatymui pateikimo stilius - Palydimasis tekstas akcentuoja pagrindinius tyrimo rezultatus 	<ul style="list-style-type: none"> - Rezultatai pristatyti nuosekliai ir logiškai - Pateiktas beveik pakankamas informacijos kiekis - Iliustracijos tinkamas paruoštos, yra visi paaiškinimai (1-2 iliustracijos gali neatitikti šių reikalavimų) - Grafinė medžiaga lengvai suprantama ir interpretuojama - Palydimasis tekstas yra trumpas, tačiau svarbiausi dalykai yra paminėti 	<ul style="list-style-type: none"> - Rezultatų pristatymui trūksta nuoseklumo - Per daug arba per mažai grafinės medžiagos/lentelių - Iliustracijos per daug sudėtingos, sunkiai suprantamos - Trūksta paaiškinamųjų užrašų, grafikai ar lentelės tiesiog „iškirpti“ iš baigiamojo darbo, nemodifikuoti pristatymui - Palydimasis tekstas nepakankamas arba mažai vertingas 	<ul style="list-style-type: none"> - Rezultatų pristatymas nenuoseklus - Iliustracijos (grafikai, piešiniai) pateikti be paaiškinamųjų užrašų - Pateikti tik grafikai ar lentelės be palydimomo teksto
Rezultatų aptarimas ir išvados	<ul style="list-style-type: none"> - Trumpai aptariami pagrindiniai tyrimo rezultatai - Išvados logiškai išplaukia iš rezultatų aptarimo - Išvados aiškios, apibendrina visa tyrimą ir remiasi gautais rezultatais 	<ul style="list-style-type: none"> - Pateiktos pagrindinės išvados ir aptarimas - Be reikalo kartojami rezultatai - Aptarimas menkai siejasi su išvadomis - Išvadų formuluotės nepakankamai aiškios, tačiau apibendrina visą tyrimą ir remiasi gautais rezultatais 	<ul style="list-style-type: none"> - Trūksta aptarimo - Pakartojami rezultatai, nėra analizės - Išvados apibendrina tik dalį tyrimo 	<ul style="list-style-type: none"> - Trūksta aptarimo - Pakartojami rezultatai, nėra analizės - Išvadų formuluotės neaiškios, jos apibendrina tik dalį tyrimo arba nėra paremtos gautais rezultatais
Atsakymai į klausimus	<ul style="list-style-type: none"> - Atsakyta į visus klausimus 	<ul style="list-style-type: none"> - Atsakyta į daugumą klausimų 	<ul style="list-style-type: none"> - Atsakyta į dalį klausimų 	<ul style="list-style-type: none"> - Į daugumą arba visus klausimus neatsakyta

	- Studentas pilnai supranta savo tyrimo reikšmę ir pagrindinius rezultatus	- Studentas pakankamai gerai supranta savo tyrimo reikšmę ir pagrindinius rezultatus	- Studentas nepakankamai supranta savo tyrimo tikslus ir pagrindinius rezultatus	- Studentas tik minimaliai supranta savo tyrimo tikslą ir pagrindinių rezultatus
Pateikties kokybė				
Pateikties skaidrių apiforminimas	<ul style="list-style-type: none"> - Šrifto dydis tinkamas - Šrifto tipas tinkamas - Prezencijos spalviniai sprendimai palengvina pateikiamos medžiagos suvokimą, animacijos ir papildoma grafika naudojama svarbiausiems dalykams pabrėžti - Visose skaidrėse išlaikomas tinkamas balansas tarp tekstinės ir vaizdinės informacijos 	<ul style="list-style-type: none"> - Šrifto dydis tinkamas - Šrifto tipas tinkamas - Prezencijos spalviniai sprendimai tinkami, saikingai naudojamos animacijos - Daugelyje skaidrių išlaikomas tinkamas balansas tarp tekstinės ir vaizdinės informacijos 	<ul style="list-style-type: none"> - Šrifto dydis tinkamas - Šrifto tipas tinkamas - Prezencijos spalviniai sprendimai trukdo lengvai suvokti/jžiūrėti pateikiamą medžiagą, naudojama perteklinė grafika arba animacijos kartais atitraukia dėmesį - Per didelis teksto kiekis daugumoje skaidrių 	<ul style="list-style-type: none"> - Šriftas per didelis arba per mažas - Šriftas sunkiai skaitomas (pasirinktas netinkamas jo tipas) - Prezencijos spalviniai sprendimai trukdo lengvai suvokti/jžiūrėti pateikiamą medžiagą, naudojama perteklinė grafika arba animacijos - Per daug tekstinės informacijos, per mažai vaizdinės informacijos
Žodinio pristatymo kokybė	<ul style="list-style-type: none"> - Pranešimo tekstas iš anksto apgalvotas ir paruoštas, studentas pranešimo metu užrašais nesinaudoja - Pranešimas sukoncentruotas į pagrindinius dalykus, todėl klausytojams nesunku suprasti pagrindines išvadas - Parazitiniai žodeliai ir garsai naudojami tik atsitiktinai - Visi sakiniai yra pilni ir tinkamai suformuluoti - Aiškus, pakankamai garsus ir tinkamai intonuotas kalbėjimas - Klausytojų dėmesys į pagrindinius dalykus yra atkreipiamas keičiant kalbėjimo garsumą, tempą, akcentuojant pagrindines mintis ar sakinio vietas 	<ul style="list-style-type: none"> - Pranešimo tekstas iš anksto apgalvotas ir paruoštas, studentas tik retkarčiais žvilgteli į užrašus (lapelyje arba kompiuterio ekrane) - Mintys dėstomos nuosekliai ir aiškiai, klausytojai lengvai suvokia pagrindines išvadas - Parazitiniai žodeliai ir garsai naudojami tik atsitiktinai - Dauguma sakinių yra pilnai suformuluotos mintys - Kalbama pakankamai garsiai arba naudojamas mikrofonas, tarimas aiškus - Klausytojų dėmesys į pagrindinius dalykus yra atkreipiamas keičiant kalbėjimo garsumą, tempą, akcentuojant pagrindines mintis ar sakinio vietas 	<ul style="list-style-type: none"> - Pranešimo tekstas iš anksto apgalvotas ir paruoštas, tačiau studentas jį skaito (iš lapelio arba kompiuterio ekrane) - Pristatymo metu studentas lengvai pasimeta arba „šokinėja“ nuo vienos minties prie kitos - Dažnai naudojami parazitiniai žodeliai („vadinasi“, „reikiasi“, „kaip žinoma“ ir pan.) arba garsai („aaa“, „eee“ ir kt.) - Dauguma sakinių logiškai pabaigti, tačiau yra pauzių tarp sakinių ar jų viduryje - Kalba monotoniškai, reikiami akcentai sudėliojami tik retkarčiais - Tarimas pakankamai aiškus 	<ul style="list-style-type: none"> - Pranešimas iš anksto tinkamai nesuplanuotas - Studentas nesugeba klausytojams perteikti pristatymo tikslo, išaiškinti rezultatus ir išvadas - Dažnai naudojami parazitiniai žodeliai („vadinasi“, „reikiasi“, „kaip žinoma“ ir pan.) arba garsai („aaa“, „eee“ ir kt.) - Dažnai nepabaigiami sakiniai - Kalbama nepakankamai garsiai, nenaudojamas mikrofonas (jei to reikia), nepakankamai tikslus tarimas ir minčių formulavimas, ilgos pauzės tarp sakinių arba sakinio viduryje - Kalba neišraiškinga, monotoniška, nesudėliojami reikiami akcentai
Neverbalinio pristatymo kokybė	<ul style="list-style-type: none"> - Kalba žiūrėdamas į klausytojus, „bendrauja“ su jais per akių kontaktą - Naudoja rodyklę, kad tinkamai pabrėžtu svarbiausius dalykus - Kalba sustiprinama atitinkamais gestais 	<ul style="list-style-type: none"> - Kalba žiūrėdamas į klausytojus, bando užmegzti akių kontaktą - Dažniausiai tinkamai naudoja rodyklę - Naudojami tinkami gestai 	<ul style="list-style-type: none"> - Kalbėdamas kartais nosisuka nuo klausytojų - Nenaudoja rodyklės arba naudoja ją netinkamai - Gestai blaško klausytojų dėmesį 	<ul style="list-style-type: none"> - Kalba nesisukęs nuo klausytojų (pvz., žiūri į skaidres, rodomas sieniniame ekrane) arba nuleidęs galvą, siekia išvengti kontakto su klausytojais - Skaito tekstą iš skaidrių, skaitomus žodžius rodo rodykle - Gestai blaško klausytojų dėmesį
Reglamento laikymasis	<ul style="list-style-type: none"> - Tiksliai laikosi reglamento, išnaudoja visą pristatymui skirtą laiką 	<ul style="list-style-type: none"> - Pristatymas 1-2 minutėmis per ilgas arba per trumpas 	<ul style="list-style-type: none"> - Pristatymas per trumpas (išnaudojama tik apie pusė skirto laiko) arba per ilgas (posėdžio pirmininkas duoda pastabą dėl skirto laiko viršijimo) 	<ul style="list-style-type: none"> - Pristatymas per ilgas, posėdžio pirmininkas jį nutraukia dėl skirto laiko viršijimo